

Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor., pe un trimestru 3 cor.
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr., pe un trimestru 5 fr.
Se prezintă la toate cele poștale din țară și în afară de țară la d. d. coștului.

Abonamentul pentru Brașov
Administrația. Plata în avans.
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor., pe un trimestru 3 cor.
Un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe un trimestru 5 franci.
Atât abonamentele, cât și inserțiile sunt a se plăti în avans.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXIII.

Telefon: Nr. 226.

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Nr. 226, piața mare nr. 50.
TELEFON Nr. 226.
Serviciul notarial nu se
prezintă.
Manuscrisurile nu se
returnează.
Inserate
Se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf.,
Str. Augarten și Emerig Log-
ger, Heinrich Schölk, A. Or-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein-Bornat, Iuliu Le-
opold (VII. Erzsébet-körút)
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
luntar. — ECLAME pe pagina
2-a o serie 20 bani.

Nr. 16.

Brașov, Vineri 22 Ianuarie (4 Februarie)

1910.

O societate de meseriași — model.
Ni-se scrie din Blaj:

În vremile de azi când politica e așa de capricioasă și semnele timpului așa de întunecate — singură munca, munca conștiințioasă se pare că duce neamurile mici dar dornice de viață spre țântă. Ea e tovarășul credincios al singuraticului ca și al mulțimii și fără de tovarășia ei brațele amortează, trupul se ruinează, sângele se oprește și sufletul însuși se ruinează.

Acest adevăr se pare că l-a înțeles pe deplin societatea meseriașilor din Blaj. Căci rezultatele frumoase, la care a ajuns această societate dovedesc toate o anticipație de muncă conștiințioasă și statornică. Fondul pentru ajutorarea copiilor săraci, pentru încurajarea celor slabi, pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor meseriași — toate sunt mărturie a muncii ce o desfășură această societate, care stă sub conducerea unui bărbat destoinic și neobosit muncitor, un om, care în ajungerea țintelor sale laudabile nu cruță nici jertfă.

În zilele trecute comitetul acestei societăți a raportat în fața unui public numărând activitatea ce s-a desfășurat în anul societății. Rar s-aude un astfel de raport plin de date reale. Cuvântul bun, pornit din inimi nobile își dă mâna foarte des cu fapta în lungul acestui raport. S-au ținut atâtea serate... la cari meseriași în deosebi s-au prezentat în număr complet. Conferințele ținute au fost ascultate cu interes. Averea totală a societății se ridică la suma de 6975 cor. 03 f — o sumă care nu se prea obișnuiește ca să fie numărată la poziția activelor din partea altor societăți. Din averea societății se susțin atâtea meseriași la școlile de specialitate din Viena și alte centre... Tot din averea s-au ajutat atâtea zeci de băieți și copile sărace cu haine sau cu bani... Și tot din capitalul asta s-au aranjat atâtea serate, unde omul muncii brute s-a întâlnit de atâtea ori cu munca intelectuală, închegându-se din această cooperare cel mai armonice rezultat: mulțămirea meseriașilor și-a intelectualului...

Dar mai ales cine a urmărit de aproape munca ce a desfășurat-o această societate, își va face cu adevărat convingerea, că meseriași din Blaj alcătuiesc o societate de model.

Raportul general, care probabil se va publica, va dovedi cu prisosință cele afirmate până aci.

„Care trebuie să fie politica viitoare a românilor din Ungaria“.

Conferință cetită de d-l Iorga la Focșani în 31 Ianuarie.

Relativ la această problemă, românii de dincolo își pun o mulțime de întrebări: „Cu cine vom merge? Putem lupta singuri sau cu sprijinul altora, și cu al cui?“

Unii susțin ca toată nădejdea să și-o pună în Austria și pentru aceasta invoacă tradiția.

Acest argument nu corespunde sau e tocmai contrar celor ce rezultă din arătările istoriei. Demonstrează, că Austria n'a dat nici-odată sprijin poporului românesc din Ungaria, și nici nouă celor din România liberă. Arată jertfa ce a impus Austria românilor de dincolo spre a fi recunoscuți ca nație: trecerea la catolicism și recunoașterea Papei ca șef al bisericii lor.

Românii au făcut și această jertfă, dar zadarnic. N'au fost recunoscuți ca națiune și nefind recunoscuți ca atare, nu putem pretinde că există o tradiție de pe acea vreme.

Românii au fost buni pentru Austria, când era vorba să muncească sau să se războieze, dar să audă de năzuința acestora către libertatea socială.

Povestește cum la 1848 ungerii s'au ridicat contra casei de Habsburg. Românii, cari aveau ca un fel de superstiție că totul stă la împărat, sar în ajutorul lui fără tocmeală, așa cum erau deprinși să sară când era vorba de împărat. Cărturarii poporului acesta nedreptățit, văzând că se află într'un moment istoric, cu care nu se vor mai întâlni, se hotărăsc să profite de dansul și Simion Bărnuțiu, în vestita adunare dela Blaj, proclamă poporul românesc ca nație.

Împăratul dela Viena însă nici nu se sinchisește.

Abia mai târziu le dă dreptul să

aibă 2 mitropoliți: unul unit și altul ortodox.

La 1867 Austria, învinsă de vecinii săi, încheie pactul de dualism cu ungurii, dând pe români cu totul pe mâna acestora din urmă.

De atunci românii au încercat când calea activistă — trimiterea de reprezentanți în parlament, — când pe cea pasivistă, căutându-și de treburile lor de acasă.

În timpul din urmă au venit iar la activism; dar cauza lor n'a câștigat nimic.

Și cauza o găsește conferențiarul în faptul, că Viena vede toate aceste eforturi ale românilor, dar ea reprezintă o dinastie, se reprezintă pe dansa, sprijinește pe unguri, iar cu românii n'ar sta de vorbă decât atunci, când ar reprezenta ceva prin ei înși-le. Numai de dragul nostru, împăratul nu va face niciodată nimic.

În acest mod, chestiunea alipirei de Austria nu se mai prezintă nici ca necesitate logică, nici ca tradiție.

Românii de dincolo au însă două tradiții: Unii spun că dansii trebuie să părăsească tot trecutul și să nu mai facă politică cu Vlădicii, ci cu reprezentanții laici. Alții, spunând d-l Iorga, uită trecutul, uită că viața românilor din Ungaria a fost o viață de suferință și tot ce s'a făcut, s'a făcut de preoții conduși de vlădici.

Nație nu eram. Recunoscuți nu eram nici sub raportul etnic nici sub cel istoric. Deputații nu sunt recunoscuți ca reprezentanți ai românilor, cultura românească nu e recunoscută.

Dar dincolo există o cultură românească. Biserica românească se razimă pe privilegiul împărătești veșnice. La adăpostul bisericii ne vom putea apăra cu încrederea că vor veni timpuri mai bune. Deci sunt rătașiți acei cari cer părăsirea oamenilor bisericii. Acolo e munca unui întreg șir de ani a preoților români și ca operă de soliditate națională, trebuie s-o păstrăm.

A doua tradiție e, că românii din Ungaria n-au privit niciodată Carpații ca un hotar care să-i despartă de noi. Dar cei cari învață carte la Pesta spun, că de acolo va veni mântuirea. Cei cari se uită spre Viena, o văd într-acolo, la împărat. Scăparea adevărată însă e reinvierea vechei tradiții: întoarcerea privirilor spre România liberă.

Întreținerea unei comunități sufletești absolute între toți românii va aduce mântuirea.

Viitorul românilor din Ungaria va pleca din puterea lor, puterea lor din conștiința ce vor avea, iar conștiința lor din cultura noastră. În țara românească au văzut ei izvorul culturii și al bisericii lor.

Tradiția adevărată și cea mai scumpă a românilor de dincolo e ca în biserica lor să stea românii, acolo să găsească legătura cea puternică cu noi.

Și-atunci o viață națională, isvorată din cultură și soliditate națională, va avea mai multă tărie decât cea cerșită la pragurile prea înalte. — *Coresp.*

Tisza-Andrássy-Héderváry. Bănelile ar fi să pregătească calea lui Tisza, par a se adevări. Cele din urmă declarații, ce a făcut, adevărate într-un mod cât se poate de clar, bănelile acestea. De câteva zile Tisza petrece în Budapesta, și provoacă adesea discuții politice în cazinul național lată câteva declarații de ale lui:

„Poate a fost o greșală ajurnarea, poate n-a fost. În orice caz a fost numai o greșală de formă și neînsemnată. Acuma e vorba de soarta națiunii, și nu-i ertat să facem formalism. Eu însumi voi lua parte la luptă, din toate puterile.“

„Partidul constituțional a avut o atitudine foarte loială. Avem cele mai bune relații cu Andrássy.“

„Eu negreșit voi fi cu noul partid dacă se înființează, cu un program ce-ar

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Emil Gârleanu.

O convorbire.

Gogu Odeanu se apropie de masa celor doi prietini:

— Ce mai faceți?

Și întinse stânca lui Cristu Stavăr, dreapta lui Nicu Paloș. Apoi, ca să fie la fel cu prietini, bătu să-i aducă un țap. E unsprezece; până la prânz avea un ceas în cap.

Cristu Stavăr e cărn: par-că i-ar fi tras cineva o sfârlă și i-ar fi rămas nasul turtit. Nicu Paloș are păr numai de jur împrejurul scâlfăriei, ca un franj, pe care-l ridică în sus, cu iscusință, de-și acopere chelia ca într-o rețea. Gogu Odeanu e bătat frumos.

Stavăr și Paloș sunt avocați, Odeanu e profesor.

Țapul a so-it. Odeanu își șterge nasul, soarbe gulerul berii și începe:

— Ce mai faceți?.. Despre ce vorbim?

— Ia despre bietul Guță Cropu, zice Stavăr.

— Inchipue-ți, urmează Paloș, s-a dus la Paris, să facă pictura, cum știi, și n-are de lucru? Se însoară! Și-acuma trage pe dracul de coadă.

— Tocmai vorbeam cu Paloș, spune Staur, să deschidem o listă de subscripție printre foștii lui colegi. Să punem fiecare cât am putea... E un mare talent.

— Bucuros, răspunde Odeanu; să facem o listă: eu mă înscriu cu zece lei... Firește e un mare talent...

Paloș se lipește cu pieptul de marmora mesei și, cu ochii plini de amintiri, vorbește celor doi prietini:

— Mare talent... V-duceți aminte cum desemna, în liceu? Și cu câtă ușurință. Ha? Ici o linie, colo alta, o umbră-două și hait, caricatura sau portretul, gata... Și cum dădea asemănarea! Dar ce era mai ciudat era, că el nu își începea desemnul ca toți ceilalți: fruntea, nasul, gura, bărbia. Ași! el o lua deoasele: bărbia, gura, nasul, fruntea...

Odeanu soarbe din pahar și răspunde:

— Ciudățeni, — ciudățeni de artist. Toți au câte o meteahnă. Ce, voi nu știți, că Rafael începea să-și picteze vestitele

lui Madone dela picioare în sus? — Așa-i venea lui la îndemână...

— Par-că numai pictorii, zice Stavăr, au bazaconii de astea: toți artiștii, frate, toți. Schiller nu putea scrie nimic până nu-i mirosea a măr putred, în sertarul biroului lui stăteau grămezi de mere putrezite...

Paloș se bate deodată cu mâna peste frunte:

— Tiii! bine dragă, că vorbiși de mere.

Scoate carnetul să însemne ceva, apoi:

— Uitasem. M-a rugat nevasta să-i cumpăr niște mere de Constantinopol, dela băcănia din colț, din fața tribunalului. Au mări băieți, o aromă...

— Au, pe dracul, zice Gogu Odeanu, ca merele noastre creștești nu mai găsești în toată lumea.

Stavăr e de același părere:

— Și eu cred tot așa. Mai deunăzi am cumpărat și eu, de încercare, niște mere de Tyrol: doi lei chilo. Par-că înghițiam iască, da știi, iască!

Paloș îi ia repede:

— Mă, voi o s-ajungeți rău de tot: înțeleg să fiți naționalist cât poțtești, dar

să merg până acolo ca să zic că merele creștești is mai aromate ca cele de Constantinopol, că gutuia îi mai bună decât portocala, și că țuica e mai dulce decât șampania — să mă lertați!

— Dar cine ți-a spus asta, Nicule? zice Stavăr.

— Ce o iai, așa, razna? Ne-am dat și noi părerile, adaogă Odeanu.

— Da' las, că vă știu eu în ce ape vă scăldați. Articolul de mai zilele trecute, cu studentimea, mi-se pare că nu era al meu, era al d-tale.

— Al meu, răspunde Odeanu, doar nu m-am ferit...

— Nu te-ai ferit, știu... Dar studentimea să-și vază de carte mai întâi și pe urmă de celelalte...

— Ba, dragul meu, spune Stavăr, aic te înșeli: Germania de azi o știe toată lumea, studentimii își datorește ființa...

Odeanu se aprinde:

— Studentimea e inima unui popor... Inflăcărât se scoală'n picioare:

— Dacă nici dela ea n-am aștepta viața, dacă nici ea n-o tresări când glasul împrejurărilor caută un ecou în sufletul neamului nostru, atunci...

pe omenire să rădă atâta, colinda cu o trupă de actori Franca, pentru a-și agoni painea zilnică.

Dar câți alții... Corneille moare în mizerie, după o viață întreagă de sărăcie; La Fontaine, acest Homer al Franței, are vocul să fie parazitul unei cocoane mari, căci altfel ar fi pierit; Rousseau se face fecior de casă, copist de note muzicale pentru a-și ține zilele. La noi, Eminescu câștiga atât, cât are leafă lunară un sub-comisar de clasa I. Bolintineanu moare într-un pat de spital... Și lista s-ar putea prelungi. Ea ar arăta cât de puțin au știut neamurile să recompenseze în trecut pe aceia, cari le-au făcut nemuritoare.

Dar lucrurile de câțiva timp s-au schimbat. Poezia a început să devină o meserie lucrativă, în alte țări, dacă nu la noi. Astfel Sienkiewitz, fericitul autor al romanului Quo-Vadis, primește de la nația poloneză o moșie cu un castel minunat, drept omagiu al genului său. În Franța, marii artiști au ajuns bogați, Zola a lăsat o frumoasă avere, tot așa Daudet. De asemenea, toți marii artiști cunoscuți din timpurile noastre sunt bogați, pe urma artei lor.

Recordul în această privință îl ține însă Rostand, autorul lui »Cyrano de Bergerac«, a lui »l'Aiglon«, »La Samaritaine«, les »Romanesques«, și acum de curând al misteriosului »Chanteclair«. Rostand a ajuns la fabuloasa sumă de 30 milioane, câștigate din poezie! Numai piesa »Chanteclair«, a fost cumpărată de către revista »l'Illustration« cu prețul de un milion.

Un proces fiscal, însă, în Italia, ne desvăluie și mai bine cât de mari sunt beneficiile artiștilor moderni. D' Annunzio a intentat proces statului, din cauză că a fost pus să plătească anual 30.000 franci, ca imposit pe venit. Cu alte vorbe făcându-se calculele, s-a stabilit, că marele poet italian câștigă anual atât cât i-ar produce un domeniu de oarendă de aproximativ un milion de franci!

S-au dus timpurile cele grele ale artei! Azi poezii își tocimesc contabili, ca să le numere veniturile, și au advocați, cari să le apere interesele față de editorii de teatru și de reviste...

Să vedem dacă rentabilitatea artei va fi un izvor de inspirație, și dacă poezii milionari vor fi tot așa de fecunzi, tot atât de profunzi, ca săracii lor tovarăși de altă dată, din vremurile apuse!.. Cine știe? E posibil ca arta comercializată să piardă din finețe și gingășie pe măsură ce artiștii vor deveni mai »burgheji«, mai capitaliști...

Arta a fost prea legară de sărăcie, timp de secole, pentruca să nu se ofilească azi în comorile de aur!

Redacționale. În urma repetatelor plângeri ale administrației, rugăm noi stăruitor pe abonații noștri ca să-și achite restanțele, să nu fim siliți a le opri

— Ia ascultați, dragilor; eri mi-am pus mâca în cap. Am fost cu nevasta să-și cumpere niște ciorapi: ghiciți cât am plătit pârchea?

Prietenii tac.
— Cinci lei! Pentrucă erau ajurați. Unde, Doamne iartă-mă, o să ajungem cu mama asta? Negustorii au și ei dreptate.

Paloș îl muștră:

— Negustorii au, dar tu n-ai. Cine te pune să iai nevastă-ti ciorapi cu ajur? Cu ajur să poarte Mittzi... Ai văzut-o??

— Eu, da, răspunde cu ochi lacomi Odeanu.

— Și eu, zice Stavăr, cum să n-o văd?

— Ei, așa artistă de operetă mai zice și eu... Și ce mai picioruse cu ciorapii ceia... Cum vorbea Paloș, Odeanu își aruncă ochii spre ceasornicul din peretele berării:

— Ei! sunt douăsprezece. Nici nu știu când a trecut vremea... Chelner!

Cei trei prieteni se oprăsc la ușă. P'ce Odeanu îl muncește însă un gând:

— Par-că trebuia să facem ceva, zice el prietenilor, ha? Par-că hotărâsem un lucru, pare-mi-se; nu-mi aduc aminte.

trimiteră ziarului. De sigur e numai o mică nebagare de seamă la cei mai mulți restanțieri, dar pentru administrația noastră fac o mulțime de greutate restanțele!

O școală de electricitate. Minist. rom. de instrucțiune face cunoscut, că în urma intervenției senatului universității din Iași, pentru înființarea unei școli de electricitate, consiliul permanent al instrucțiunii și ministrul, având în vedere, că legea nu se opune la crearea unei instituțiuni de felul cerut de facultatea de științe, ministrul dă aprobarea sa, unui început pe aplicare a studiilor teoretice la științele tehnice, însă între viitoarea »Școală de electricitate«, și Universitate, să nu fie pentru moment altă legătură, decât aceea, pe care o dă localul și laboratoriile unde vor urma și vor lucra elevii acelei școli. Școala își va păstra pe de altă parte caracterul independent, iar certificatele eliberate nu vor avea nici o aprobare oficială. Mai târziu însă, când școala își va avea reputația stabilită, se vor putea lega raporturile dintre acest fel de instituțiuni anexe și universități. Școala va fi condusă de dr. Hurmuzescu

»Stätten der Kultur. Editorul Klinkhardt și Birman din Lipsca, au început publicarea unei serii de monografii intitulate: »Stätten der Kultur«, în cari își propun de a ilustra orașele europene, cari au fost în trecut sau sunt acum ca faruri sau focare de cultură pentru civilizația omenescă. Renumiți autori germani își vor aduce obolul erudiției și artei lor în a ilustra aceste metropole ale cugetării și ale artei. »Stätten der Kultur« pot figura, atât după conținutul, cât și după forma lor, ca adevărate podoabe în cea mai bogată bibliotecă. Originalitatea alcătuirii lor artistice a atras chiar simpatiile celor, cari pun cel mai mare preț pe înzestrarea cărții.

Dărnice românească. Ni-se scrie: Cu ocaziunea unui botez al fiicei domnului Dr. Ioan Boca, directorul institutului de credit Tibleșana, întâmplat la 19 Ianuarie a. c. au contribuit pentru fondul de zidire al bisericii celei noi gr. cat. din Reteag următorii prea stimați domni: Ioan Godolan notar în penziune și mare proprietar în Gălatăc 2 cor., Teodor Cotușiu preot în Ding 2 cor., Dr. Vasiliu Moldovan profesor de teologie în Gherla 2 cor., Dr. Ioan Boca director la banca din Reteag 5 cor. George Frâncu contabil la Tibleșana 2 cor. Esprimăm mulțumită adânc simțită dăruitorilor în numele curatoatului bisericesc. — Fondul comun o de 27 Cor.

D-na Lucia Cosma a dat o audție muzicală la Palat, în București, punând în uimire până și cele mai rafinate cercuri muzicale. Programul a fost ales din Brahms, (Waldeinsamkeit) Schubert, (Heideröseln) Grieg, (Solveigs-Lied) Dima, (Aus dem El gekrochen, poezie de Carmen Sylva) și Brediceanu. În 5 Febr. d-na Cosma va da un mare concert la Ateneu.

»Reuniunea de lectură română« din Timișoara dă o petrecere împreună cu declamațiuni, reprezentățiuni teatrale, dans și tombolă, Sâmbătă, în 12 Febr. st. n. seara, în sala berării »Fabrikshof« din Timișoara-Fabric. (Pentru săraci intrare gratuită. Se va juca »Cassierul« comedie

Paloș și cu Stavăr se gândesc:

— »Habar n'am«, zice Paloș.

— »Nici eu«, încheie Stavăr.

Mai stau cu frunțile încrețite câteva clipe; nu-și amintesc, și se despart: Stavăr cu Paloș o iau în sus, Odeanu în jos.

Dar pe Odeanu nu-l slăbește gândul: »Ce Dumnezeu hotărâsem frate? Hotărâsem ceva.

Trecătorii sunt grăbiți, e vremea prânzului; pe zidul din dosul prefecturii un om lipește afișe mari, galbene. Odeanu citește fără să vrea: »Lista Provizorie... Se bate cu palma peste frunte: »Asta-i; asta hotărâsem: lista de subscripție pentru bietul Cropu. Tii!« Fuga înapoi să-și găsească prietenii, să le spuie. Merge până dincolo de cafenea, se uită într-o parte, într-alta: ia-i de unde nu-s. Cine știe încotro apucaseră? Odeanu se întoarce năcăjit, întrebându-se în gând: »Cum dracu am făcut, frate, să plecăm dela lista de subscripție a lui Cropu, să ajungem la ciorapii lui Mittzi!«

(Falanga)

într-un act de T. Alexi și »Arvinte și Pepelea«, vodevil într-un act de Vasile Alexandri.

Intâia rândonică — moderată, s-a ivit în cercul Tinca, din Bihor. Advocatul Dr. I. Ardeleanu din Oradea-mare, are de gând să candideze în acel cerc, cu program moderat. — Numai să nu-i fie prea frig rândonică!

Reuniunea de înmormântare din Maieru se roagă să anunțăm, că-și va ține adunarea generală în 13 Febr. n., cu obișnuita ordine de zi.

Ger mare în Rusia. Din Petersburg se anunță, că în Rusia e un ger cum de mult n-a mai fost. Trenurile sunt înzăpezite, lupii năvălesc în orașe și lihnii de foame se lasă să fie ucși cu ciomegele.

O groaznică nenorocire. Marți, la orele 9 dim., parchetul din Caracal a fost înștiințat telegrafic de către judecătoria rurală din Osica-de-sus, că vaporul-motor stabil cu aburi dela moara d-lui Vladu Nica a făcut explozie rânind 17 oameni și omorând doi. Răniții au fost duși în localitate cu trenul de 12 și internați în spital. Directorul poliției, și medicii au întâmpinat la gară pe răniți, examinând pe fiecare în parte și dispunând să fie duși cu brancardele spitalului și ale reg. 19 de infanterie. Victimele erau însoțite de rude. În urma anchetei făcute în primul moment de d-l magistrat stagiar Paul Iliescu, care cu primul tren s-a dus la fața locului, s-a constatat, că nenorocirea s-a întâmplat din cauza lipsei de mecanic, care a fost concediat de proprietarul moarei Vladu Nica și a fiului acestuia Alexandru, care conducea motorul și care n-a avut grije de a pune apă suficientă în cazanul motorului.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat:

Pe lista de colectă nr. 173. (Colectant Ioan Babuțiu cl. VII gimn.) Numele donatorilor: Neamț George, miner, Vălișoara, u. p. H. Boica 1 cor., Ruda'er 12 Apostel Gewerkschaft, Brad 3 cor. Vasile Boneu profesor Brad 1 cor, Zádory Ferenc măcelar Brad 50 fl, Buglia Lazar crâșmar Budabaia u p Brad 1 cor., Muntean Valer preot Rudabaia p. u. Brad 1 cor., Dominek Jozsef Ruda Brad 60 fl, Indescifrabil 1 cor, Octavian Neagoe cl. VII gimn. Brașov 20 fl, N. N. 20 fl, Aurel Pascu stud. cl. VII gimn. 30 fl, Ioan Darnic 20 fl, Nicolae Dădui 10 fl, Aurel Baciud stud. Brașov 30 fl., Gheorghe Jurcoran stud. Brașov 10 fl., Iosif Stăneasa stud. Brașov 10 fl., Victor Pop stud. Brașov 40 fl. Romuald Coțoiu stud. cl. VII gimn. 20 fl. Suma totală: 11 cor. 20 fl.

Pe lista de colectă Nr. 221. (Colectant Ioan Zeicu cl. VIII gimn.) Ioan Miga 13 lei, Pet. Postelnicu 2 lei, Mihail Stănescu 1 leu, N. Rigani 10 lei, Frații Gheorghiu 5 lei, D. Bălănescu 2 lei, Preot. Gh. Rădulescu 1 leu, M. Alexoi 2 lei, N. Petru 1 leu, Ianidrie 1 leu, Mihail Părvu 2 lei, Sub. Lt. Gh. Niculescu 1 leu, Iacob Neculau 1 leu, Ioan Gh. Popa 5 lei, N. Gh. Popa 5 lei, nedescifrabil 2 lei, Al Nistor 2 lei, Nicolae I. Dragoș 2 lei, Tr. S. B... 5 lei, Ioan N. Stănescu 2 lei, Sotir Stoianovici 2 lei, Al. Las-cu 5 lei, Ioan I. Gurgău 2 lei, P. Ciupercescu 2 lei, S. Florian 1 leu, Turbatu 1 leu, Gheorghe Popa 2 lei, Al. Al Roșculeț 2 lei, Dum. Roșculeț 2 lei, Petrea Gh. Radu 3 lei, Floru Er. Popa 10 lei, Ioan Titoreanu 2 lei, Ioan Georgescu 2 lei, N. Buzdugan 5 lei, Stavru V. Cișmijiu 3 lei, Costache Vasiliu 1 leu, Virgil Andronescu 5 lei, I. Adam 1 leu, Dr. Alessius 1 leu, Dumitru Bălănescu 1 leu, Ioan Roman 2 lei. Suma 120 lei.

Primească generoșii donatori sincere noastre mulțumite. — *Diracțiunea școlilor medii gr. or. rom. din Brașov.*

Un candidat de avocat român cu praxă bună află ocupațiunea cu 1 Martie a. c. în cancelaria subsemnatului pe lângă condițiuni favorabile. Dr. Dionisie Roman avocat Medias.

Să ne cunoaștem!

— Societatea științifică-literară »Arhiva« și Societatea de științe din Iași. — Societățile de științe din București.

(Urmare și fine)

Asociațiunea română pentru înaintarea și răspândirea științelor.

Cu toate societățile amintite, cercetătorii erau prea puțini, aveau rezultate prea slab cunoscute, dacă lucrau răsleți și pentru cercuri înguste.

Se impunea căutarea unei baze mai largi de activitate științifică și s'a aflat în

feliul Asociațiilor engleze, franceze, germane, rusești etc, pentru înaintarea și răspândirea științelor.

În acest mod, și la stăruințele doctorului Istrati, cele trei societăți științifice din Iași și una din București, păstrându-și fiecare individualitatea proprie și pentru mai departe, formează în 1902 »Asociația română pentru înaintarea și răspândirea științelor«. Scopul: promovarea cercetărilor științifice asupra țării, ca sol, ape, climă, floră, faună și etnografie; formarea unui centru în domeniul științelor, către care să fie atrași românii de pretulindeni.

Pentru a obține o sancțiune mai de-a dreptul asupra muncii și producțiunii științifice, în mijlocul nostru, Asociația ține congrese în diferite orașe ale României. Primul congres s'a ținut în Iași, la 1902. Al doilea s'a ținut în București, la 1903. A urmat la Craiova, Galați, iarș București (1906), Constanța, iar pentru 1909 în Focșani.

Secțiunile principale ale Asociației sunt:

I. Matematica, astronomia, geografia, geniu civil și militar.

II. Fizica și chimia, cu aplicațiile lor, III. Științele naturale.

IV. Medicina.

V. Științele sociale.

Congresele oferă ocazii potrivite, ca în cadrul unor serbări, să ia fi-care spre știință rostul unor sau altor cercetări ale învățaților noștri. Aici li-se dă ocaziune cărțurilor români să audă despre lucrările unui Dr. Hurmuzescu, Țițelca, Hepites, Munteanu-Murgoci, Saligny. Aici li-se dă ocaziune să cunoască activitatea științifică a d-lor Poni, Istrati, Dr. Marinescu, Dr. Manicaticide și a altora.

Importanța congreselor, pentru răspândirea științelor, nu o poate contesta nimeni.

Dar dorim să se mai realizeze două lucruri:

1. Răspândirea, în cercuri mai largi, a *Analelor*.

2. Atragerea românilor de pretulindeni spre aceste congrese.

Pentru răspândirea mai largă a *Analelor* ar trebui să stăruiască atât comitetul corporației, cât și cărțurarii noștri mai cu dare de mână. Avem și la noi o pleiadă de medici, dar oare câți urmăresc amănunțit activitatea științifică a medicilor de dincolo?

Avem profesori, ingineri și alți fruntași intelectuali, dar oare câți cetesc *Buletinul Societății de științe din București*, *Analele științifice ale Universității din Iași*? Ori cel puțin *Analele Asociațiunei Române pentru înaintarea și răspândirea științelor*?

Și totuși, fără a ne cunoaște amănunțit, nu ne putem atrage, nu ne putem apropia.

Fără a ne cunoaște amănunțit, sufereste, frontiera politică tot zid despărțitor ne rămâne și în privința culturală, ori câte iluzii ne-am împânzi unii despre alții.

Gavr. Todica.

POSTA ADMINISTRAȚIEI

Hohenheim. Ați plătit în Iulie 9 cor., va să zică pentru anul trecut aveți restanță de 3 cor.

Bibliografie.

Bucolicele și Georgicele lui Veriliu traduse de cunoscutul și apreciatul scriitor și profesor pensionar M. *Strajanu*. București I. V. Sococu. Se pot procura prin librăria A. Mureșianu. Prețul cor. 2.60 plus 10 fil. porto.

Traducerea e făcută de un bărbat competent, din cuvânt în cuvânt și e însoțită de analiza tuturor cuvintelor cuprinse în textul latin. Elevii gimnasiilor cari au fost nevoiți până acuma a utiliza traduceri streme, de sigur se vor bucura de această carte.

M. Strajanu: »Nerina«, un episod din viața poetului Leopardi (năvelă după Paul Heyse). Prețul 30 b., plus 5 b. porto.

M. Strajanu: »Legătura între filosofie« și științele experimentale. I. Înțelesul filosofiei II. Problema puterii de viață ca hotar între filosofie și știință. — Prețul 50 bani, plus 10 bani porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Ioan Spuderca.

„MUNTEANA“

(Sub licidare. — Felszámolás alatt.)

SOCIETATE DE CREDIT ȘI PĂSTRARE PE ACȚII
IN OFENBAIA.

HITEL- ÉS TAKARÉK-PÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRS.
OFFENBÁNYÁN.

CONVOCARÉ.

Domnii acționari ai societății de credit și păstrare pe acții „Munteana“ prin aceasta se invită la

Adunare generală

care se va ținea în 14 Faur 1910 st. n. la 10 oare a. m. eventual în lipsa numărului recerut de acționari în 21 Februarie a. c. cu programul statorit în acest convocator.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării, constituirea biroului, și constatarea membrilor prezenți.
2. Alegerea licuidatorilor.
3. Pertractarea bilanțelor.
4. Alegerea alor doi acționari pentru verificarea protocolului verbal.

P. T. acționari sunt poftiți a participa la adunarea generală în persoană, sau prin alt acționar plenipotențiat, și a depune acțiunile eventual dovezile de plenipotență până în ziua premergătoare adunării.

Ofenbaia, în 30 Ianuar 1910.

Direcțiunea.

MEGHIVO

A „Munteana“ hitelintézet és takarékpénztár részvénytársaság részvényes tagjai ezennel meghívotnak a
Közgyűlésre

mely 1910. év február hó 14-én d. e. 10 órakor esetleg a szükséges számú részvényes hiányában ezen meghívóban megállapított tárgysorozat mellett folyó évi február hó 21-én fog megtartatni.

Tárgyak:

1. A közgyűlés megnyitása, megalakulása és a jelenlevő részvényesek száma megállapítása.
2. A felszámolóknak megválasztása.
3. A zárszámadás tárgyalása.
4. Két részvényes megválasztása, a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

A P. T. részvényesek felhivatnak, hogy személyesen vagy más részvényes meghatalmazotjuk által képviselve a közgyűlésen résztvenni és részvényüket, illetve meghatalmazványukat intézetünknel a közgyűlés megelőző napig letéteményezni,

Offenbánya, 1910. január hó 30-án.

Az igazgatóság.

CONTUL BILANȚ pro 1909. — MÉRLEG-SZÁMLA

ACTIVE — VAGYON		PASIVE — TEHER	
	K. f.		K. f.
Cassa — pénztár	147 29	Capital social — Részvénytőke	44,566 —
Cambii escomptate — Lezámitolt váltók	37,173 53	Fond de rezervă — Tartalék alap	2,186 39
Spese de fondare — Alapítási költségek	250 50	Depuneri — Betétek	12 351 41
Obligațiuni — Kötvények	411 40	Depozite — Letétek	1,756 18
Interese restante — Késedelmi kamatok	1231 02		
Mobilar — Felzerelés	174 60		
Spese proces. anticip. — Előleg. perkölts.	7016 90		
Realități și vadii — Ingatl. és bányapénz	8274 63		
Debitori — Adósok	4687 80		
Perdere. — Veszteség	1486 31		
	60853 98		60853 98

Profit și Pierdere. — Nyeresség és veszteség-Számla.

Eșite — Kiadás		Intrate — Bevétel	
	K. f.		K. f.
Interese de reescompt — Vizlesz. kam.	2 010 61	Interese de escompt — Kam. váltók u.	1 654 69
Spese — Költségek	160 29	Competență de scris — Jutalékok	126 71
Dare — Adó	445 52	Arândă — Ingatlanok jövedelme	80 —
Porto — Postadij	39 63	Perdere — veszteség	1 486 31
Salare — Fizetések	545 66		
Chirie — Házbér	80 —		
Marce de prezentă — Jelene ti jegyek	66 —		
	3347 71		3347 71

DIRECȚIUNEA. AZ IGAZGATÓSÁG.

Offenbánya, (Ofenbaia) 1909. Dec. 31-én.

Ivan Is. Tordai mp.
președinte, elnök,

N. Fodorean mp.
director, igazg.

Panta Filimon mp.

V. Bumbuțu mp.

Simeon Cătană mp.

Ioan Sirb mp.

Sa revăzut și aflat în consonanță cu cărțile purtate în bună regulă. — Megvizgáltatott s a teljes rendben vezetett könyvekkel helyesnek találtatott

Offenbánya 1910 január hó 30-án.

Comitetul de supraveghiere — A felügyelő bizottság.

Vasilie Ioaniciu mp.

Mihail Gássa mp.

Sofronie Cir mp.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fieri se vinde la zaraful Dumitru, Pop la totungerea de pe parcul Rudlof și la Eremias Nepoții.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când Petimpmai îndolungst sau lunare.

Tipografia A. Mureșanu, Brașov.

Publicațiune.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor de canalizare dela școalele centrale gr. or. române din Brașov, se va ținea Sâmbătă în 6/19 Februarie 1910 la 4 oare după amiază în cancelaria Eforiei licitațiune cu ofertă închise.

Planurile și condițiunile să pot vedea în cancelaria Eforiei școlare în fiecare zi de lucru în oarele de birou dela 9—12 a. m. și dela 3—5 p. m.

Ofertenții își vor înainta ofertele lor închise și provăzute cu un vadiu de 10% până cel mai târziu în 6/19 Februarie 1910 la 4 oare p. m. Ofertele înaintate mai târziu și supraofertele nu se iau în conziderare.

Brașov, în 9/22 Ian. 1910.

Eforia școalelor centrale gr. or. rom. Brașov. (3—5)

Dela 1 Ianuarie 1911, de arendat moșia Alțina, din comitatul Sibiu, 700 jug. catastr., din care 400 arabil, 150 fânate, restul pășuni, curți, grădini. Gară la 3 klm., dela Agnita și Nocrich 7 klm.: dela Sibiu 38 klm. Pe moșie se află: drumul Sibiu—Nocrich—Agnita, apă curgătoare, curte cu case, grajduri, coșere, etc. — A se adresa d nului Victor Roman, București, Strada Română 187. N. 919,1-5

Avis.

Sunt de vânzare un aranjament de prăvălie lucrat masiv acomodat pentru un mgazn de coloniale, care costă d n un raft cu 124 lădițe, pupitra, rafturi deschise și alte de pendențe.

Prețul 700 coroane. Plata se poate face și în rate. Tot acolo se caută de cumpărat lucruri neesare pentru o butică cu beuturi împreună cu 10—15 butoașe de 15—20 litre conținut.

Informații se pot lua dela dl Karl Hann în Șercaia com. Făgărașului. (909,2—3)

Nr. mag. 20554—1909.

Publicațiune.

Pentru acordarea locului fundational al fundatorului Iosef Wehrmacher din asilul orășenesc pentru neputincioși, devenit vacant prin moarte, se deschide concurs:

Doritorii de a căpăta acest loc au să dovedească:

- a) prin atestat dresat de căpi tănatul orășenesc și adevărit de primaru și de parobul competent, că atăt dânsii, cât și părinții lor, obligați de a-i ținea, și copiii lor și soțul lor de căsătorie, că toți adevă sunt săraci, adevă că n-au nici avere mișcătoare, nici nemișcătoare din care ar putea să trăiască fie cât de sărăcește;
- b) Prin atestat de ubicațiune că aparțin la Brassv.
- c) Prin atestat medical, că as scăderi corporale și că sunt incapabili de a agonisi;
- d) prin atestat de botez, că au trecut de 40 de ani.

Petițiunile instruite cu aceste documente și netimbrate sunt as prezenta la magistrat, cel mult până la 26 Faur 1910

Brassó, în 17 Ianuar. 1910.

Nr 916 1—1 Magistratul orășenesc

Magistratul orășenesc

Magistratul orășenesc

Magistratul orășenesc

Magistratul orășenesc

Magistratul orășenesc

Magistratul orășenesc